

Eesti keel teise keelena

Õppeaine kirjeldus

Muu kodukeelega õpilased õpivad eesti keelt teise keelena eesmärgiga lõimuda Eesti ühiskonda ning tulla edukalt toime nii koolis kui ka väljaspool kooli.

Eesti keel on paljudele muu kodukeelega õpilastele emakeele kõrval esimene õpitav keel. Seetõttu on eriti oluline õppe huvitavus ja jõukohasus, et tekiks ja säiliks õpimotivatsioon. Õppetöös kasutatakse tänapäevaseid ja kaasahaaravaid õppematerjale ning autentseid lugemis- ja kuulamistekste, mis hoiavad õpilasi kursis ühiskonnas toimuvaga ja tekitavad eesti keele kasutamise soovi. Keeletundides kasutatakse inspireerivaid aktiivõppemeetodeid, mis toetavad eri õpistiiliga õpilasi, võimaldavad õpilastel keelt eesmärgipäraselt kasutada ja aitavad luua keelest süsteemse arusaamise. Õppeprotsessis arendatakse õpilaste õpioskusi, oskust teha koostööd ja töötada iseseisvalt ning kasutada tõhusaid keeleõppevõtteid. Kasutatakse keelekeskkonna võimalusi: õpilasi suunatakse jälgima eestikeelset meediat, suhtlema eesti keeles väljaspool koolitunde, osalema eestikeelsetel üritustel, kutsutakse tundidesse eestikeelseid külalisi jmt. Eesti keelt õppides väärtustatakse ka teisi keeli ja kultuure, eriti õpilaste päritolukultuuri.

Eesti keele kui teise keele õppes keskendutakse järgmistele teemavaldkondadele: mina ja teised; kodu ja lähiümbrus; Eesti ja maailm; igapäevaelu; õppimine ja töö. Iga valdkonnaga tegeldakse korduvalt vastavalt õpilaste keeleoskustasemele, kogemustele, huvidele ning vajadustele. Eesti keele tunnis suheldakse peamiselt eesti keeles. Vajaduse korral kohandab õpetaja oma keele tasemekohaseks ja/või jagab toetavaid selgitusi.

Eesti keele kui teise keele õpetaja teeb koostööd teiste õppeainete õpetajatega, et toetada keeleliselt teiste ainete omandamist ning aidata õpilastel näha ainetevahelisi seoseid. Eesti keele kui teise keele õpetamisel lähtutakse ainevaldkonna üldpõhimõtetest.

1.klass

4 nädalatundi

Õppe-eesmärgid:

- 1) oskab matkida õpetaja kõnet kuulmise järgi, omandades õiged hääldusalused;
- 2) õpib eristama kuulmise järgi eesti keelt teistest keeltest;
- 3) õpib kasutama kõneetiketti, osates kasutada tähtsamaid viisakusfraase, teadvustades nende tähtsust;
- 4) õpib suhtlema lihtsates suhtlusolukordades (nt. lühidialoog, keelemäng, laulumäng, riimid, salmid, fraasid, jutukesed);
- 5) õpib nägema ja tähele panema teda ümbritsevat maailma;
- 6) annab teavet enda ja oma pereliikmete kohta õpitud sõnavara piires;
- 7) õpib lihtsamaid pilte kirjeldama õpetaja küsimuste abil;
- 8) omandab esmased teadmised Eestist, rahvasümboolikast ja rahvakalendri tähtpäevadest;
- 9) arendab kuulamis-, rääkimis-, lugemis-, kirjutamisoskust.

Õpitulemused:

1. klassi lõpetaja:

- 1) teab sõnu 1. klassi ainekavas esitatud temaatika piires;
- 2) oskab tervitada ja hüvasti jätta, paluda ja tänada;
- 3) saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;
- 4) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;
- 5) oskab hääldada korrektselt ja kindlalt kõiki häälikuid isoleeritult;
- 6) oskab osaleda keelemängudes, lühidialoogides;
- 7) suhtub positiivselt eesti keele õppimisesse;
- 8) oskab õpetaja juhendamisel töötada nii paaris kui ka rühmas.

Keeleoskuse hea tase 1. klassi lõpus:

Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
A1.1	A1.1	A1.1	A1.1
Tunneb väga aeglates ja selges sidusas kõnes ära õpitud sõnad ja fraasid; arusaamist	Tunneb õpitava keele trükitähti. Tunneb tekstis ära tuttavad nimed, sõnad ja fraasid.	Oskab vastata väga lihtsatele küsimustele ning esitada samalaadseid	Tunneb õpitava keele trüki- ja kirjatähti, oskab õpitud fraase ja lauseid ümber

toetab pildimaterjal. Reageerib õpetaja pöördumistele adekvaatselt.	Loeb sõnu, lihtsamaid fraase ja lauseid; arusaamist võib toetada pildimaterjal.	küsimusi õpitud sõnavara ja lausemallide piires.	kirjutada (ära kiri).
---	---	--	-----------------------

Õppesisu:

Teemavaldkonnad

Mina ja teised. Kõneetikett. Enese, pereliikmete tutvustamine. Elukutsed.

Kodu ja lähiümbus. Minu korter. Mööbel. Koduloomad. Transpordivahendid tänaval.

Eesti. Ilm. Aastaring. Rahvakalendri tähtpäevad. Metsloomad.

Igapäevaelu. Värvid. Kehaosad. Riitusesemed. Kellaaeg. Minu hommik.

Õppimine ja töö. Arvud ja loetlemine 20 piires. Nädalapäevad, kuud. Minu kool (klassiruumid).

Minu klassiruum. Koolitarbed. Koolipäev-tunniplaan. Tegevused koolis.

Vaba aeg. Lemmiktegevused eriaastaaegadel, mängude käsklused ja juhendid.

Keeleteadmised:

Hääldus:

Õpilased omandavad eesti keele hääldust kontekstis jäljendamise teel. Eraldi tähelepanu pööratakse lühikese ja pika hääliku eristamisele ning raskemate häälikute (e, õ, ä, ö, ü) hääldamisele. Hääldamise erinevusi eesti ja vene keeles.

Sõnavara:

Sõnavara omandatakse kontekstis.

Käändsõna:

Käänete kasutus ainsuses ja mitmuses, mõningate käändsõnade lõpud.

Omadussõna:

Omadussõna ühildumine nimisõnaga (omandatakse kontekstis).

Arvsõna:

Põhiarvsõnad 20 piires.

Asesõna:

Lihtsamad isikulised ja enesekohased asesõnad, näitavad asesõnad: *see, need*.

Määrsõna:

Kohta (siin, seal, kus), hulka (palju, vähe, mitu), intensiivsust (väga) näitavad määrsõnad.

2.klass

4 nädalatundi

Õppe-eesmärgid:

- 1) arendab suhtlemist lihtsates suhtlusolukordades (nt. lühidialoog, keelemäng, laulumäng, riimid, salmid, fraasid, jutukesed);
- 2) õpib loetu põhjal küsimustele vastama, lühidalt tekste jutustama;
- 3) kirjeldab pilte, koostab pildi järgi lühijutu;
- 4) omandab oskuse nimetada, lühidalt kirjeldada, rühmitada esemeid, olendeid ja nähtusi;
- 5) õpib tegema veatud ära kirja õpikust ja tahvlilt;
- 6) täiendab esmased teadmised Eestist, rahvasümboolikast ja rahvakalendri tähtpäevadest;
- 7) arendab kuulamis-, rääkimis-, lugemis-, kirjutamisoskust.

Õpitulemused:

2. klassi lõpetaja:

- 1) teab sõnu 1. ja 2. klassi ainekavas esitatud temaatika piires, kusjuures muutuvaid sõnu koos põhiliste tüvevariantidega;
- 2) saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;
- 3) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks;
- 4) teab kirjatahti;
- 5) oskab arusaadava hääldusega selgelt lugeda, arvestades lauselõpumärke;
- 6) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;
- 7) oskab vastata loetu põhjal küsimustele;
- 8) suhtub positiivselt eesti keele õppimisesse;
- 9) teab Eesti riigi sümboleid;
- 10) oskab õigesti kirjutada harjutuste, ristsõnade jt ülesannete lahendamiseks vajalikke sõnu;
- 11) oskab õpetaja juhendamisel töötada nii paaris kui ka rühmas.

Keeleoskuse hea tase 2. klassi lõpus:

Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
A1.1	A1.1	A1.1	A1.1
Tunneb väga aeglates ja selges sidusas kõnes ära õpitud sõnad ja fraasid; arusaamist toetab	Tunneb õpitava keele tähemärke. Tunneb tekstis ära tuttavad nimed, sõnad (sh	Oskab vastata väga lihtsatele küsimustele ning esitada samalaadseid küsimusi õpitud sõnavara ja lause-	Tunneb õpitava keele kirjatahti, valdab kirjatehnikat, oskab õpitud fraase ja lauseid ümber kirjutada

pildimaterjal. Reageerib pöördumistele adekvaatselt (nt tervitused, tööjuhised). Tunneb rahvusvaheliselt kasutatavaid lähedase hääldusega sõnu (nt hamburger, film, takso, kohv).	rahvusvaheliselt kasutatavad) ja fraasid. Loeb sõnu, fraase ja lauseid õpitud sõnavara ulatuses; arusaamist võib toetada pildimaterjal.	mallide piires. Vajab vestluskaaslase abi, võib toetuda emakeelele ja žestidele.	(ärakiri). Oskab kirjutada isikuandmeid (nt vihiku peale). Koostab lühikesi lauseid õpitud mallide alusel.
---	---	--	--

Õppesisu:

Teemavaldkonnad

Mina ja teised. Kõneetikett ja selle kasutamine. Enese, pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ning kirjeldamine. Sünnipäev.

Kodu ja lähiümbrus. Kodukoht; kodukoha loodus

Eesti. Eestimaa. Aastaring (loodus, tegevused eriaastaaegadel). Ilm Eestis. Mets- ja koduloomad. Rahvakalendri tähtpäevad.

Riigid ja nende kultuur. Naaberriigid; pealinnad, põhirahvused, keel.

Igapäevaelu. Värvid. Arvud ja loetlemine 50 piires. Nädalapäevad, kuud, aastaajad. Minu koolitee. Kellaaeg. Minu päevakava. Riidekapp. Toiduained, puuviljad ja juurviljad.

Õppimine ja töö. Tegevused koolis. Minu koolitee, liiklusvahendid.

Vaba aeg. Lemmiktegevused, mängude käsklused ja juhendid.

Keeleteadmised:

Häälalus:

Lühikese ja pika hääliku eristamine; g, b, d helitus; esimese silbi lühike vokaal, teise silbi poolpikk vokaal. Raskemad häälikud (e, õ, ä, ö, ü) ja nende hääldamine.

Sõnavara:

Sõnavara omandatakse kontekstis, seejuures muutuvatel sõnadel alati kaks tüvevarianti.

Käändsõna:

Käänete kasutus ainsuses ja mitmuses, käändsõnade lõput, käändevormid küsimuste vastustena (omandatakse kontekstis).

Omadussõna:

Omadussõna ühildumine nimisõnaga (omandatakse kontekstis).

Arvsõna:

Põhiarvsõnad 50 piires.

Asesõna:

Isikulised ja enesekohased asesõnad, näitavad (see, need). Mõningad lihtsamad küsivad asesõnad.

Määrsõna:

Kohta (siin, seal, kus), aega (siis, millal), hulka (palju, vähe, mitu), intensiivsust (väga) näitavad määrsõnad.

Kaassõna:

All, peal, juures, ees, taga (omandatakse sõnavara kaudu).

Pöörd sõna:

Pöörd sõnade lõpud, pöördvormid olevikus, jaatava ja eitava kõne 2. pööre, tegevusnimed (omandatakse kontekstis)

Lauseõpetus:

Jaatav ja eitav lihtlause, väit-, küsi-, käsk- ja hüüdlause. Lause lõpumärgid.

Sõnamoodustus:

Liitsõnad.

Õigekiri:

Eesti tähestik, joonis- ja kirjatähed. Tähtede ühendamine. Hääliku ja tähe vaheline seos. Sõnade ja lausete kirjutamine. Algustähe õigekiri.

3. klass

4 nädalatundi

Õppe-eesmärgid:

- 1) väärtustab eesti keele osatähtsust oma emakeele kõrval;
- 2) tunneb huvi Eesti kultuurielu vastu;
- 3) teab eesti rahvasümboolikast ja rahvakalendri tähtpäevadest, oskab nimetada kohti Eestis, kust ta on varem käinud;
- 4) oskab kasutada kõneetiketti, osates tarvitada tähtsamaid viisakufraase, teadvustades nende tähtsust;
- 5) oskab suhelda lihtsates suhtlusolukordades (nt. lühidialoog, keelemäng, laulumäng, riimid, salmid, fraasid, jutukesed);
- 6) vastab loetu põhjal küsimustele, oskab vestelda ning lühidalt tekste jutustada;
- 7) oskab pildi järgi jutustada;
- 8) annab teavet enda ja kaaslaste kohta õpitud sõnavara piires;
- 9) oskab nimetada, kirjeldada, rühmitada esemeid, olendeid ja nähtusi;
- 10) oskab moodustada ja kirjutada lauset, kasutades lause lõpumärke ja suurt algustäht;
- 11) oskab koostada suulist ja kirjalikku teksti õpitud sõnavara piires, kasutades õpitud käänd- ja pöörd sõnade õigeid muutevorme;
- 12) oskab kasutada sõnaraamatuid;
- 13) arendab kuulamis-, rääkimis-, lugemis-, kirjutamisoskust.

Õpitulemused:

3. klassi lõpetaja:

- 1) teab sõnu 1.-3. klassi ainekavas esitatud temaatika piires, kusjuures muutuvaid sõnu koos põhiliste tüvevariantidega;
- 2) saab aru tuttava sõnavaraga lühitekstidest;
- 3) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse (pere, kodu, kooli) kirjeldamiseks;
- 4) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;
- 5) oskab arusaadava hääldusega selgelt lugeda;
- 6) moodustab küsimusi, oskab neile vastata, toimida saadud sõnumi kohaselt;
- 7) oskab jõukohast teksti ümber jutustada;
- 8) oskab pildi järgi jutustada;
- 9) teeb veatut ära kirja õpikust ja tahvlilt;
- 10) oskab loetu, kuulatu, nähtu põhjal küsimustele vastata;

- 11) moodustab lauset, kasutades lause lõpumärke ja suurt algustähte;
- 12) oskab koostada suulist ja kirjalikku lühiteksti õpitud sõnavara piires, kasutades õpitud käänd- ja pöördesõnade õigeid muutevorme;
- 13) on omandanud õppekava raames esmased teadmised Eestist ja eesti kultuurist;
- 14) suhtub positiivselt eesti keele õppimisesse;
- 15) kasutab esmaseid õpioskusi võõrkeele õppimiseks;
- 16) oskab õpetaja juhendamisel töötada nii paaris kui ka rühmas;
- 17) oskab õpitud keelendeid kasutades end igapäevastes olukordades arusaadavaks teha.

Keeleoskuse hea tase 3. klassi lõpus:

Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
A1.2	A1.2	A1.2	A1.2
Saab aru selgelt hääldatud fraasidest, lausetest ja tuttava situatsiooniga seotud lühikestest dialoogidest. Mõistab selgelt ja aeglaselt antud juhiseid ning pöördumisi. Vajab kordamist, osutamist, piltlikasutamist vms.	Loeb lühikesi lihtsaid tekste (nt ürituste kavad, postkaardid, meilid, kuulutused, sildid, teeviidad, lühiankeedid, -küsimustikud, -teated, -sõnumid) ja leiab neist vajaliku faktiinfo. Saab aru lihtsatest kirjalikest tööjuhistest. Lugemise tempo on väga aeglane, teksti mõistmiseks võib vaja minna korduvat lugemist. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada õpiku sõnastikku.	Oskab lühidalt tutvustada iseennast ja oma ümbrust. Saab hakkama õpitud sõnavara ja lausemallide piires lihtsate dialoogidega; vajab vestluskaaslase abi. Hääldusvead võivad põhjustada arusaamatusi. Kõnes esineb kordusi, katkestusi ja pause.	Oskab lühidalt kirjutada iseendast ja teisest inimesest. Oskab täita lihtsat küsimustikku. Tunneb õpitud sõnavara õigekirja. Kasutab lause alguses suurtähte ja lause lõpus õiget kirjavahemärki.

Õppesisu:

Teemavaldkonnad

Mina ja teised. Kõneetikett. Enese, pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ning kirjeldamine. Inimese välimus.

Kodu ja lähiümbrus. Kodukoht; kodukoha loodus; kodused toimingud; perekondlikud sündmused.

Eesti. Suuremad linnad. Aastaajad ja ilm. Eesti paiga- ja rändlinnud. Kodu- ja metsloomad. Rahvakalendri tähtpäevad, sümboolika.

Riigid ja nende kultuur. Naaberriigid; pealinnad, põhirahvused, keel.

Igapäevaelu. Nädal. Kellaaeg. Minu päev. Tervis.

Õppimine ja töö. Arvud 100 piires. Arvutame eesti keeles. Koolitarbed, koolipäev, tunniplaan, koolitee. Minu koolimaja, klassiruum. Minu õpetaja.

Vaba aeg. Lemmiktegevused, mängude käsklused ja juhendid. Puhkepäevade ja koolivaheaja tegevused.

Keeleteadmised:

Hääldus

Õpilased omandavad eesti keele hääldust kontekstis jälgendamise teel. Eraldi tähelepanu pööratakse lühikese ja pika hääliku eristamisele ning raskemate häälikute (e, õ, a, õ, ü) hääldamisele. Esimesel kooliastmel ei käsitleta eraldi II ja III välte erisust ja poolhelilise g, b, d hääldamist.

Sõnavara.

Sõnavara omandatakse kontekstis, seejuures muutuvatel sõnadel alati kaks tüvevarianti.

Käändsõna.

Käänete kasutus ainsuses ja mitmuses, käändsõnade lõpud; käändevormid küsimuste vastustena (omandatakse kontekstis).

Omadussõna.

Omadussõna ühildumine nimisõnaga (omandatakse kontekstis).

Arvsõna.

Põhiarvsõnad 100 piires. Järgarvsõnad kümne piires (kasutatakse kontekstis).

Asesõna.

Isikulised ja enesekohased asesõnad, näitavad (*see, need*), küsivad asesõnad.

Määrsõna.

Kohta (*siin, seal, kus*), aega (*siis, millal*), viisi (*nii, kuidas*), põhjust (*miks, sest*), hulk (*palju, vähe, mitu*), intensiivsust (*väga*) näitavad määrsõnad.

Kaassõna

All, peal, juures, ees, taga, üle, kõrval, ääres, väljas, vahel, sees, koos. (*Omandatakse sõnavara kaudu.*)

Pöörd sõna.

Pöörd sõnade lõpud, pöördvormid olevikus ja minevikus; jaatav ja eitav kõne; käskiva kõneviisi 2. pööre tegevusnimed (omandatakse kontekstis).

Lauseõpetus.

Jaatav ja eitav lihtlause; vait-, küsi- käsk- ja hüüdlause; lause lõpumärgid.

Sõnamoodustus.

Liitsõnad.

Õigekiri.

Eesti tähestik, joonis- ja kirjatähed. Tähtede ühendamine. Hääliku ja tähe vaheline seos. Sõnade ja lausete kujutamine. Algustähe õigekiri.

4. klass

5 nädalatundi

Õppe-eesmärgid:

- 1) oskab matkida õpetaja kõnet kuulmise järgi, omandades õigeid hääldusaluseid;
- 2) õpib kasutama kõneetiketti, osates tarvitada tähtsamaid viisakufraase, teadvustades nende tähtsust;
- 3) õpib suhtlema lihtsates suhtlusolukordades;
- 4) õpib nägema ja tähele panema teda ümbritsevat maailma;
- 5) annab teavet enda ja oma lähiümbruse kohta õpitud sõnavara piires;
- 6) arendab kuulamis-, rääkimis-, lugemis-, kirjutamisoskust;
- 7) õpib kasutama sõnaraamatuid;
- 8) õpib suhtlema olmesituatsioonides ja väljendama emotsioone;
- 9) õpib vestlust alustama, arendama ja lõpetama.

Õpitulemused:

4. klassi lõpetaja:

- 1) saab õpitud temaatika piires aru lihtsatest tekstidest;
- 2) mõistab olulist õpitud temaatika piires;
- 3) teadvustab Eesti ja teiste maade kultuuride erinevusi ning oskab neid arvestada;
- 4) rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja –strateegiaid;
- 5) töötab õpetaja täpsustavate juhiste järgi iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 6) suudab jälgida enda jaoks tuttava valdkonna mõttevahetust ning eristada olulist infot.

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine	Grammatika korrektsus
A2.2	Suudab jälgida enda jaoks tuttava valdkonna mõttevahetust ning eristada olulist infot. Saab aru olmesfääris kuulatud üldkeelse suhtluse sisust (nt poes, bussis, hotellis, piletilevis). Vajab sageli kuuldu täpsustamist. Suudab mõnikord aimata sõnade	Loeb lihtsaid tavatekste (nt reklaamid, menüüd, ajakavad, ohuhoiatused) tuttavatel teemadel ja saab aru neis sisalduvast infost.	Oskab rääkida oma huvidest ja tegevustest. Tuleb toime olmesfääris suhtlemisega. Oskab väljendada Oma suhtumist ja eelistusi. Suudab alustada, jätkata ja lõpetada vestlust tuttavatel teemal, kuid võib vajada abi. Kasutab õpitud põhisõnavara ja lausemalle valdavalt õigesti; spontaanses kõnes on vigu. Kõne on arusaadav, kuigi	Oskab kirjutada lühikesi kirjeldavat laadi jutukesi oma kogemustest ja ümbritsevast. Koostab lihtsaid isiklikke kirju. Oskab kasutada sidesõnu aga, sest, et jt. Rakendab õpitud õigekirjareegleid (nt algustähe ortograafia, kirjavahemärgid).	Kasutab küll õigesti mõningaid lihtsaid tarindeid, kuid teeb sageli vigu grammatika põhivaras (nt ajab segi ajavormid või eksib aluse ja öeldise ühildumisel); siiski on enamasti selge, mida ta väljendada tahab.

tähendust konteksti toel.		esineb hääldusvigu ja sõnae otsimist.		
---------------------------	--	---------------------------------------	--	--

Õppesisu:

Mina ja teised

- 1) Suhtlemine pereliikmete ja kaaslastega (pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ning kirjeldamine. Inimese välimus.)
- 2) Viisakusväljendid (viisakas kõnetamine: tervitamine, vabandused, tänamine, vastamine, pöördumine, palve)

Kodu ja lähiümbrus

- 1) Elu linnas ja maal (nt linnakodu ja maakodu)
- 2) Kodu kirjeldamine (nt ruumid, sisustus)
- 3) Avalikud kohad (nt park, väljak, haigla, kauplus, kino)
- 4) Lemmikloomad (nt looma välimus, värv, suurus, nende eest hoolitsemine)
- 5) Töövahendid ja kohustused kodus (tööjaotus, kodutehnika ja tööriistad, nende kasutamine)

Kodukoht Eesti

- 1) Ilm (ilmakaared, ilmastikunähtused, ilmateade)
- 2) Riigi- ja rahvussümboolika (lipp, vapp, hümn, suitsupääsuke, rukkilill, paekivi jne)-
- 3) Riigipühad ja riiklikud tähtpäevad (vabariigi aastapäev, võidupüha; emadepäev, isadepäev, jaanipäev jne)

Igapäevaelu. Õppimine ja töö

- 1) Avalikud asutused (nt toidu- ja raamatukauplused, teenindusasutused, raamatukogu)
- 2) Turvaline liiklemine (nt koolitee, liiklusvahendid); tee küsimine ja juhataamine (nt suunad, teejuhatusväljendid)
- 3) Koolielu (nt spordiüritused, kontserdid, konkursid, koolipeod, klassiõhtud)
- 4) Ametid ja töökohad (nt pereliikmete ja sugulaste ametid, tuntumad ametid, töökohad)

Vaba aeg

- 1) Huvid (nt sport, kino, kollektsioneerimine)
- 2) Perepuhkus (nt puhkus koos vanematega, nädalalõpupuhkus)
- 3) Aastaajad ja puhkus (nt vaba aja veetmine ja puhkamine suvel, sügisel, talvel ja kevadel)

5. klass

5 nädalatundi

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

5. klassi lõpuks õpilane:

- 1) omandab eesti keele oskuse tasemel, mis võimaldab iseseisvalt toime tulla eestikeelses keskkonnas, kasutades eakohaseid sõnu ja väljendeid;
- 2) omandab oskuse edaspidi võõrkeeli õppida ja oma keeleoskust pidevalt täiendada;
- 3) mõistab eesti kultuuri ning teiste kultuuride erinevusi ja mõtteviiside mitmekesisust ning väärtustab neid;
- 4) tunneb huvi Eesti kultuurielu vastu, huvitub eestikeelsetest lastekirjandusteostest, teatri- ja filmiloomingust, eakohastest raadio- ja teleasaadetest ning trükimeediast;
- 5) oskab kasutada eakohaseid eestikeelseid teatmeallikaid (nt teatmeteoseid, sõnaraamatuid, internetti), et leida vajalikku infot teisteski õppeainetes ja väljaspool õpet.

Õpitulemused

5. klassi lõpetaja teab:

- 1) 5. klassi ainekavas esitatud temaatika piires sõnu, kusjuures muutuvaid sõnu koos põhiliste tüvevariantidega;
- 2) eesti lastekirjanikke;
- 3) Eesti riigi sümboleid.

5. klassi lõpetaja:

- 1) korrigeerib oma hääldust;
- 2) loeb õpitud teksti selgelt, veatult, õige hääldusega;
- 3) jutustab kuulatust ja nähtust; kirjeldab sündmusi, asju ja nähtusi;
- 4) edastab kuulatud tekstist lühiteate, eakohaste TV- ja raadiosaadete sisu;
- 5) kirjutab loovtööd, kaarti, lühiteadet, rakendades õpitud õigekirjajuhiseid;
- 6) kirjutab lühikesi tekste õpitud temaatika piires;
- 7) tuletab konteksti põhjal sõnade ja väljendite tähendusi;
- 8) suhtleb olmesituatsioonides, avaldab arvamust ja väljendab emotsioone;
- 9) alustab, arendab ja lõpetab vestlust, arvestades adressaati ja suhtlusolukorda;
- 10) jutustab paikkonna vaatamisväärsustest ja sündmustest;
- 11) tunneb sõnavara rikastamise võimalusi ja kasutab neid;
- 12) saab aru igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;
- 13) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks;
- 14) kirjeldab lähiümbrust (pere, kodu, kool);
- 15) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;
- 16) rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja -strateegiaid;

- 17) seab endale õpieesmärged ning hindab koostöös kaaslase ja õpetajaga oma saavutusi;
- 18) töötab õpetaja juhendamisel iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 19) on omandanud esimesed teadmised õpitava keele kultuuriruumist;
- 20) räägib aastaegadest, enesetundest, oma lemmikraamatust, oma perekonnast, sõbrast;
- 21) oskab esitada küsimusi ja vastata nendele, kasutades kõnetegevuses omandatud sõnavara;
- 22) oskab kirjutada lühikirjandi õpitud sõnavara ja rakendades teadlikult õigekirjajuhiseid;
- 23) jutustab süžeeilise pildi järgi.

Õppesisu

Mina ja teised

- 1) Lähemad ja kaugemad sugulased (jutustame oma emast ja isast, vanaemast, õest, vanaisast, vennast).
- 2) Pere rõõmsad ja kurvad sündmused (jutustame oma elu tähtsamatest sündmustest).
- 3) Pere argipäevad. Päevast jutustamine. Inimeste päeva võrdlemine. Päeva kirjeldused. (Jutustame, mida kasulikku teeme ja jõuame kodus ära teha enne, kui vanemad töölt koju jõuavad; kirjeldame ema ja isa päeva).
- 4) Räägime tähelepanuväärsetest sündmustest perekonnaval.
- 5) Kommenteerime perekonna fotosid.
- 6) Kirjeldame, kuidas riietume kooli, õue, peole.
- 7) Kirjeldame inimeste välimust.
- 8) Räägime suhetest teiste inimestega, käitumistavast.
- 9) Räägime sõprusest ja sõprade tähtsusest.
- 10) Kommenteerime uudiseid, koostame oma uudiseid.

Kodu ja lähiümbrus

- 1) Kodu: ruumid. Räägime kodust, võrdleme koduruumi, kirjeldame neid.
- 2) Toa kirjeldamine (jutustame enda või mõne sugulase linnakodust ja maakodust; tome välja head ja halvad küljed; kirjeldame, missugust kodu keegi endale soovib).

Igapäevaelu. Õppimine ja töö

- 1) Koolireeglid. Räägime koolikohustustest.
- 2) Koolipäev. Kirjeldame oma koolipäeva, klassiruumi, küsime ka sama teistelt.
- 3) Kodutööd. Räägime oma vanemate tööst. Töö linnas ja maal. Töö kodus.
- 4) Liiklemine ja liiklus. Räägime liikluseeskirjadest, käitumisest tänaval.
- 5) Teated liikluses.
- 6) Vestleme reisiplaanidest.

Vaba aeg

- 1) Vaba aeg ja koolivaheaeg. Räägime oma vabast ajst ja küsime sama teistelt.
- 2) Õpime jutustama ja koostama oma päevarežiimi.
- 3) Jutustame, kus ja kuidas möödus suvi (õpilase enda, ta vanemate, klassikaaslaste suvi), kas jäime suvepuhkusega rahule.
- 4) Jutustame teiste rõõmustamisest.
- 5) Mudelkirjutamine „Imeilus päev“.
- 6) Lemmiktegelased raamatutest.
- 7) Pikniku kirjeldamine.
- 8) Räägime suvetegevustest, suveplaanidest.

Kodukoht Eesti

- 1) Aastaaegade erisused. Räägime ilmatest.
- 2) Kirjeldame sügisest, talvist, kevadist ja suvist ilma ja loodust.
- 3) Loeme luuletusi aastaaegadest.
- 4) Loomad. Räägime koertest, lemmikloomadest.
- 5) Eestimaa. Räägime oma riigi põhifaktidest, loodusest, kõige tähtsamatest objektidest.
- 6) Eesti kaart. Räägime Eesti naabermaadest.
- 7) Jutustame eesti kultuuritegelastest.
- 8) Riigipühad ja tähtpäevad. Jutustame jõulukommetest ja -tavadest. Korraldame jõulukontserdi.
- 9) Räägime paikkonna vaatamisväärsustest. Jutustame oma kodukoha huviväärsustest.

Riigid ja nende kultuur

- 1) Räägime Euroopast ja Euroopa riikidest.
- 2) Oskame nimetada Euroopa riikide pealinnu, rahvusi, keeli, vaatamisväärsusi;

Keeleteadmised

Hääldus

Häälduse korrigeerimine, häälikute pikkuse eristamine (liitsõnad, täishäälikud, kaashäälikud, täis- ja kaashäälikuühendid).

Grammatika

Käändsõna:

nimetav, omastav, osastav; seestütlev, kaasaütlev, kohakäänded.

Tegusõna:

olevik ja lihtminevik, -i-tunnusega lihtminevik sõnadest olema, tulema, panema, tegema, nägema, saama, tooma, jooma, sööma, jääma; jaatav ja eitav kõne õpitavatest tegusõnadest; kõneviisid: kindel, tingiv ja käskiv kõneviis; ma- ja da-inf.

Omadussõna:

alg-, kesk- ja ülivõrre.

Asesõna:

isikuliste asesõnade käändelõpud, vastused küsimustele kellele?, kellel?, kellelt?, kellega?

Rektsioon:

käima kus?, minema kuhu?, tulema kust?, jääma, unustama, jätma kuhu?, küsima kellelt?, aitama/ abistama keda? kandma (mida?)

Lauseõpetus:

sidesõnad aga ja sest.

Ees- ja tagasõnad:

peale, peal, pealt, taha, taga, tagant, juurde, juures, juurest, kõrvale, kõrval, kõrvalt, kohale, kohal, kohalt, üle, ette, ees, eest, alla, all, alt, ümber.

5.klassi lõpetaja:

- 1) teab sõnu 5. klassi ainekavas esitatud temaatika piires;
- 2) oskab õpitud teksti selgelt, veatult, õige hääldusega lugeda;
- 3) oskab kirjutada loovtööd, kaarti, lühiteadet;
- 4) oskab suhelda olmesituatsioonides, avaldada arvamust ja väljendada emotsioone;
- 5) teab eesti lastekirjanikke, on eesti keeles lugenud 2-3 eakohast ja keeleliselt jõukohast lasteraamatut;
- 6) oskab jutustada kuulatust ja nähtust; kirjeldada sündmusi, asju ja nähtusi;
- 7) oskab vestlust alustada ja lõpetada, arvestades adressaati ja suhtlusolukorda;
- 8) mõistab dialoogi või monoloogi vormis esitatud kõnet;
- 9) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades;
- 10) kasutab ainekava temaatikaga seonduvat sõnavara;
- 11) jutustab teksti ja süžeeilise pildi(seeria) järgi;
- 12) edastab kirjaliku ja suulise teksti sisu;
- 13) kasutab põhilisi eesti keele grammatilisi struktuure;
- 14) loeb eesmärgipäraselt, mõistab loetu sisu;
- 15) kirjutab kokkuvõtet suulise ja kirjaliku teksti põhjal;
- 16) oskab jutustada paikkonna vaatamisväärsustest ja sündmustest.

Klassi- ning kooliväline tegevus

Võimalikud üritused ja tegevused:

- 1) kohtumine lastekirjanikega linnaraamatukogus;
- 2) õpilaste kaasamine ürituste korraldamisse (annab neile tunde, et nende tegevus koolis kui väikeses ühiskonnas on oluline);
- 3) tantsu- ja laulupidudel ning kohalikel rahvatantsu või -laulupäevadel osalemine;
- 4) rahvakalendri tähtpäevade tähistamine (stendid, santimas käimine, viktoriinid jms);
- 5) (vabaõhu)muuseumi külastamine;
- 6) rahvusõhtud traditsiooniliste toitude, tantsude ja lauludega (nt naabermaad);
- 7) rahvusliku käsitöö valmistamise meistrikojad (nt jõulukroon);
- 8) plakatikonkurss etteantud teemal (Eesti iseseisvuspäev);
- 9) eest keele teise keelena olümpiaadidest ning koolidevahelistest üritustest osavõtt.

6. klass

5 nädalatundi

Õppetegevus:

Õpilane osaleb vahetus eestikeelses suhtluses. Kasutab oma kõnes pikemaid ja sisukamaid lauseid. Sel kooliastmel suureneb endamisi lugemise osakaal. Suureneb loova kirjutamise osatähtsus, et areneks keelevahendite kasutamise oskus ja vormitunnetus.

Õpilasel tuleks kujundada harjumus kasutada sõnaraamatuid ja teisi teatmeteoseid, et täiendada teadmisi või enda keelekasutust kontrollida. Selles eas areneb õpilase sõnavara kiiresti. Pööratakse tähelepanu sõnade tähendusele, julgustatakse õpilasi tähendusi küsima.

Sel kooliastmel teadvustab õpilane oma kodukoha eripära, õpib sellest eesti keeles jutustama.

Õpilase teadmised Eestist laienevad.

Keeleteadmised omandab õpilane praktilise tegevuse ja konteksti kaudu. Õpilase põhisõnavara laieneb keelevahendeid kasutades (liitsõnad, tuletised, ühend- ja väljendverbid). Õigekirjale asetatakse suuremat rõhku kui eelmises astmes, kuid veahirm ei tohi õpilase eneseväljendustahet ja kirjutamisjulgust pidurdada.

Õppesisu

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad

- 1) Mina ja teised. Võimed; inimestevahelised suhted; virtuaalne suhtlemine.
- 2) Kodu ja lähiümbrus. Kodu ja lähiümbruse korrashoid; käitumine koduümbruses ja looduses, keskkonnasäästlikkus, turvalisus; peretraditsioonid.
- 3) Eesti. Eesti geograafiline kaart; haldusjaotus; looduskaitse; Eesti vaatamisväärsused.
- 4) Riigid ja nende kultuur. Maailmajaod, maailma riigid, nende looduslik ja kultuuriline eripära, looduskaunid kohad, loodusnähtused.
- 5) Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Tervislik eluviis; raha; hädaolukorrad; arstiabi; edasiõppimine; õpilasvahetus; huvirühmad koolis; meedia ja reklaam.
- 6) Vaba aeg. Ettevalmistus reisiks ja reisimise viisid; reisid teistesse maadesse; vaba aja veetmise viisid.

Keeleteadmised

HÄÄLDUS. Võör- ja laensõnade hääldamine; häälduse erinevusi.

KÄÄNDSÕNA. Tüvevariantide kasutamine käänete moodustamisel, käänete kasutus.

OMADUSSÕNA. Lauses täiendi ja öeldistäitena, ühildumine. Kesk- ja ülivõrre.

Põhi- ja järgarvsõnade kasutus (100–1000). Enesekohased, näitavad, vastastikused, umbmäärased asesõnad, asesõnade kasutus.

PÖÖRDSÕNA. Tüvevariantide kasutamine aegade ja kõneviiside moodustamisel.

Minevik, käskiv ja tingiv kõneviis; umbisikulise tegumoe kasutus; tegevusnimede kasutus, ühend- ja väljendverbid. Sagedasemate tegusõnade rektisioon.

SÕNAMOODUSTUS. Tähtsamad tuletusliited ja tuletiste tähendus.

LAUSEÕPETUS. Lihtlause laiendamine; sidesõnaga liitlause, sõnajärg lauses.

ÕIGEKIRI. Lühikeste ja pikkade täis- ja kaashäälikute, *k, p, t* õigekiri, liitsõnade õigekiri, koma sidesõnade *et, sest, aga, kui* ees; otsekõne kirjavahemärgid; sõnade poolitamine.

Õpitulemused

6. klassi lõpetaja:

- 1) saab õpitud temaatika piires aru lausetest ja sageli kasutatavatest väljenditest;
- 2) mõistab olulist õpitud teematika piires;
- 3) kirjutab lühikesi tekste õpitud temaatika piires;
- 4) tuleb toime teda puudutavates igapäevastes suhtlusolukordades õpitavat keelt emakeelena kõnelejaga;
- 5) teadvustab eakohaselt õpitava maa ja oma maa kultuuri sarnasusi ja erinevusi ning oskab neid arvestada.

7. klass

5 nädalatundi

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

7. klassis eesti keele kui teise keele õpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) omandab eesti keele oskuse tasemel, mis võimaldab iseseisvalt toimida eestikeelses keskkonnas ning jätkata õpinguid eesti keeles;
- 2) omandab oskuse edaspidi võõrkeeli õppida ja oma keeleoskust pidevalt täiendada;
- 3) mõistab eesti kultuuri ja teiste kultuuride erinevusi ja mõtteviiside mitmekesisust ning väärtustab neid;
- 4) tunneb huvi Eesti kultuurielu vastu, huvitub eestikeelsetest kirjandusteostest, teatri- ja filmiloomingust, raadio- ja telesaadetest ning trükimeediast;
- 5) oskab kasutada eakohaseid eestikeelseid teatmeallikaid (nt teatmeteoseid, sõnaraamatuid, interneti), et leida vajalikku infot ka teistes õppeainetes ja väljaspool õppetööd.

Õpitulemused

7.klassi lõpetaja

- 1) suhtleb eesti keeles igapäevastes suhtlusolukordades nii koolis kui ka väljaspool kooli;
- 2) mõistab kõike olulist endale tuttavalt teemal;
- 3) oskab kirjeldada kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning lühidalt põhjendada ning selgitada oma seisukohti ja plaane;
- 4) oskab koostada lihtsat teksti tuttavalt teemal;
- 5) on omandanud esmased teadmised Eesti kultuuriloost, loeb eestikeelset eakohast kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 6) töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 7) hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning kohandab oma õpistrateegiaid.

KUULAMISEL 7. klassi lõpetaja

- 1) mõistab selgelt ja aeglaselt seotud kõnet.
- 2) suudab üldiselt tabada mõttevahetuse teema, kui räägitakse selgelt ja aeglaselt.
- 3) suudab üldjoontes jälgida lühikest lihtsat juttu tuttavalt teemal, kui kõneleja räägib aeglaselt ja hääldus on selge.
- 4) mõistab lihtsate ja selgete sõnumite või teadaannete põhisisu.
- 5) mõistab lühikeste, aeglaselt ja selgelt esitatud salvestiste põhisisu, mis puudutab ennustatava sisuga igapäevaseid asju.

LUGEMISEL 7. klassi lõpetaja

- 1) mõistab lühikesi, lihtsaid tekste, mis sisaldavad sagedasti kasutatavaid ja rahvusvahelise leviga sõnu.
- 2) mõistab lühikesi ja lihtsaid isiklikke kirju.
- 3) mõistab igapäevaseid teateid avalikes kohtades: tänaval, restoranis (nt juhendid, juhtnöörid).
- 4) tabab asjassepuutavat teavet lihtsamal kirjalikus tekstis (nt kirjad, brošüürid), kus kirjeldatakse sündmusi.

- 5) mõistab lihtsaid juhiseid igapäevaste seadmete kasutamiseks (nt taksofonikasutamise juhend).
- 6) oskab oma keelepädevuse ja –kogemuse piires leida tekstides võtmesõnu ja – fraase.

RÄÄKIMISEL 7. klassi lõpetaja

- 1) oskab lihtsal viisil kirjeldada ja tutvustada inimesi, elutingimusi ning igapäevatoiminguid, sõnastada, mis meeldib, mis mitte; vajaduse korral küsib abi.
- 2) oskab jutustada või kirjeldada, reastades lihtsaid mõtteid. Oskab kirjeldada igapäevaeluga seonduvat, nt inimesi, kohti või õpinguid.
- 3) oskab lühidalt põhjendada ning selgitada oma arvamusi, seisukohti.
- 4) oskab edastada väga lühikesi lihtsaid ettevalmistatud teateid õpitud teemadel. Kõne on mõistetav kuulajale.
- 5) oskab esitada lihtsa päheõpitud teksti endale tuttavalt igapäevateemal. Oskab lühidalt põhjendada ja selgitada arvamusi, kavatsusi ja toiminguid.
- 6) tuleb toime lihtsa igapäevasuhtlusega, kui see seisneb lihtsas ja otsetes infovahetuses tuttavalt teemal (nt õpingud ja töö, vaba aeg). Suudab vahetada lihtsaid lauseid, kuid mõistmisraskuste tõttu ei suuda ise vestlust ülal hoida.
- 7) suudab üldjoontes jälgida selget ja normaalset kõnet, kui kõneaine on tuttav ja kui on võimalik paluda mõnd kohta korrata või ümber sõnastada.
- 8) tuleb toime suhtlusega tavapärastes olukordades, nagu sõitudel, majutuskoha otsimisel, söömas.
- 9) oskab küsida vajalikke asju ja teha lihtsamaid toiminguid poes, või postkontiris.
- 10) tuleb toime igapäevavajadustega: oskab leida ja edastada lihtsat faktiinfot. Oskab esitada küsimusi tavapäraste toimingute kohta ning vastata samalaadsetele küsimustele.
- 11) oskab küsida ja edastada isikuandmeid.
- 12) suudab end küsitletava rollis mõistetakseks teha, oskab kõneaine korral edastada mõtteid või teavet, kuid vajab seejuures mõningast abi ning võib paluda küsimust selgitada.

KIRJUTAMISEL 7. klassi lõpetaja

- 1) oskab kirjutada lihtsamaid fraase ja lauseid, ühendades neid lihtsate sidesõnadega.
- 2) oskab seotud lausetega kirjutada tekste õpitud teemadel (nt inimesed, kohad ja õpingud).
- 3) oskab kirjutada õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, milles väljendab oma tundeid, mõtteid, arvamust.
- 4) on võimeline meenutama ja kordama olukohaseid fraase ja lauseid oma keelevarast.
- 5) oskab öeldu mõtet selgitada õpitud sõnade või žestide abil, kui on kasutanud vale sõna.
- 6) oskab parandada valesti kasutatud sõnu, keeleväljendeid, kui vestluspartner sellele tähelepane juhib.
- 7) oskab kirjutada lühikesi lihtsaid sõnumeid, mis puudutavad talle vajalikke asju.
- 8) oskab kirjutada väga lihtsaid isiklikke kirju, et väljendada tänu või esitada vabandust.
- 9) oskab kuulamise järgi kirja panna lühikesi ja lihtsaid teateid, kui tal on võimalus paluda neid korrata või teksti sõnastada.

AUDIOVISUAALSEL TEGEVUSEL 7. klassi lõpetaja

suudab tabada sündmusi jms kirjeldavate teleuudiste põhisisu, kui pilt toetab kommentaare.

KEELETEADMISED

7. klassi lõpetaja:

- 1) valdab keele põhivara sellisel tasemel, mis lubab toime tulla igapäevuses tavaolukordades. Keelevara ei ole lai ja koosneb päheõpitud fraasidest, mis lubavad sõnastada lihtsaid eluvajadusi.
- 2) sõnavara on piisav, et rahuldada põhilisi suhtlusvajadusi.
- 3) valdab igapäevavajadustega piirnevat sõnavara.
- 4) kasutab küll õigesti mõningaid lihtsaid tarindeid, kuid teeb sageli vigu grammatika põhivaras, siiski on enamasti selge, mida öelda tahab.
- 5) hääldus on üldjuhul piisavalt selge, et öeldust aru saada, kuigi vöõras aktsent on märgatav.
- 6) oskab häälduspäraselt (kuigi mitte õigesti) kirjutada lühikesi sõnu, mis kuuluvad tema suulisesse sõnavarasse.
- 7) oskab alustada, jätkata ja lõpetada lühivestlust, kasutades lihtsaid võtteid.
- 8) oskab alustada, jätkata ja lõpetada lihtsat silmast silma vestlust, kui kõneaine on talle tuttav või huvipakkuv.
- 9) oskab end lühivestluses mõistetavaks teha, kuigi sageli on märgata pause, ebasobivaid alustusi ja ümbersõnastamist. Oskab väljendada lausetega, kui kõneaine on tuttav. Kõne on üldiselt arusaadav.

Õppesisu

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad

Mina ja teised : võimed; tugevused ja nõrkused: mida oskan / suudan teha, milles olen nõrk, mida vaja arendada; suhted inimestega, sõprus.

- 1) Räägime võimetest, inimestvahelistest suhetest, virtuaalsest suhtlemisest.
- 2) Suhted teiste inimestega. Räägime suhetest, mida puudutame igapäevases elus (vanematega, sõpradega, koolis asuvate inimestega).
- 3) Vestleme rekorditest.
- 4) Väljendame kahtlust, veendumust, oma arvamust.
- 5) Analüüsime probleemkirju, vastame neile.
- 6) Arutleme kaaslaste probleemide üle, anname nõu, pakume lahendusi.
- 7) Õpime põhjendama oma seisukohta, arvamust, tooma välja olulisema info.

Kodu ja lähisümbrys: perekondlikud sündmused ja tähtpäevad.

- 1) Kodu ja lähiümbruse korrashoid; käitumine koduümbruses ja looduses, turvalisus; peretraditsioonid.
- 2) Teeme küllakutset, sünnipäevaõnnitlusi.
- 3) Vestleme kodustest töödest ja töövahenditest.
- 4) Ankeetandmete kogumine ja analüüs.
- 5) Räägime kodukoha eluolust.
- 6) Võrdleme elu linnas ja maal, analüüsime eelisi ja puudusi.
- 7) Räägime lemmikloomadest kodus.
- 8) Õpime reastama erinevaid loomi tähtsusjärjekorras.
- 9) Vestleme loomaarsti tööst.

Kodukoht Eesti: Eesti kliima ja ilmastikunähtused; tuntumad vaatamisväärsused Eestis.

- 1) Eesti geograafiline kaart.
- 2) Eesti vaatamisväärsused.
- 3) Eestimaa looduskauniste kohtadega tutvumine.

Riigid ja nende kultuur: Euroopa Liidu kuuluvate riikide lühitutvustus (nimed, pealinnad, rahvad, keeled, eripära jmt).

- 1) Maailma riigid, nende looduslik ja kultuuriline eripära, looduskandid kohad, loodusnähtused.
- 2) Räägime kultuuriloo olulisematest tegelastest.
- 3) Loeme näiteid muistenditest ja legendidest.
- 4) Väljendame oma arvamusi.
- 5) Vahetame kogemusi.
- 6) Uurime Eesti kliima, räägime ilmast, kuulame ilmateadet.
- 7) Vestleme loodusnähtustest.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö: tunnetuslikud oskused ja vilumused; õpitulemused ja tulevikuplaanid.

- 1) Tervislik eluviis, arstiabi, huvirühmad koolis, meedia ja reklaam.
- 2) Elulookirjelduse koostamine.
- 3) Tutvume CV-ga.
- 4) Uurime enamkasutatavaid lühendeid.
- 5) Vestleme leiutiste ja avastuste erinevustest, uurime neid.
- 6) Teeme reklaami ja arutleme selle tähtsuse üle.
- 7) Õpime suhtlema teenindusasutustes.
- 8) Räägime tervetest eluviisidest.
- 9) Arutleme toidupüramiidi ja tervisliku menüü üle.
- 10) Vestleme vitamiinidest.
- 11) Loeme šokolaadi ajaloo, erinevaid retsepte.
- 12) Väljendame oma eelistusi.

Vaba aeg: harrastused ja hobid (muusika, lugemine, kollektsioneerimine).

- 1) Ettevalmistus reisiks ja reisimise viisid, reisid teistesse maadesse, vaba aja veetmise viisid.
- 2) Arutame teemal: sportimivõimalused ja spordiüritused; lemmiksportlased.
- 3) Räägime erinevatest spordialadest.
- 4) Vestleme reisimisest, räägime unelmate reisidest.
- 5) Jutustame oma huvidest ja harrastustest.
- 6) Transpordivahendite uurimine ja nende kasutusvõimaluste analüüsimine.
- 7) Õpime sõiduinfot saada.

Keeleteadmised

Hääldus: pea- ja kõrvalrõhk

Nimisõna: ainsuslikud ja mitmuslikud nimisõnad; liitnimisõnad; isikunimede ja geograafiliste nimedega; väljendid artiklitega ja ilma.

Asesõna: asesõnad: ees- ja tagasõnad.

Arvsõna: protsent; aritmeetilised põhitehted; kümnendmurrud; arvsõnad.

Tegusõna: põhi- ja abitegusõnad, isikuline tegumood. Pöördõnade süsteemne käsitus, kõneviisid, kesksõnad; tegumood, pöördõnade käändelised vormid

Omadussõna: alg-, kesk- ja ülivõrre.

Rektsioon: Kesksõna: v- ja tav-kesksõna

Määrsõna: sti ja lt sufiksi moodustamine ja kasutamine

Sõnamoodustus: Tuletusliidete tähendus ja kasutus, fraseologismid.

Lauseõpetus: Liitlause ja lauselühendi kasutamine. Sidesõnad. Sõnajärg. Otsekõne.

Õigekiri: Kokkukirjutuse, algustähe, isikunimede, enamkasutatavate lühendite õigekiri; kirjavahemärgid lauses.

Klassi- ja kooliväline tegevus õppeaines

Õppeaine teemade käsitlemise raames võib läbi viia õppetunnid looduses; õppereisid Eesti linnadesse, puhkekeskustesse; näituse, teatri, kino, spordi ja muude taoliste ürituste külastamine. Õppeekskursioonid ametiasutustesse, kohtumine erinevate elukutsete esindajatega.

8. klass

5 nädalatundi

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

8. klassis eesti keele kui teise keele õpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) omandab eesti keele oskuse tasemel, mis võimaldab iseseisvalt toimida eestikeelses keskkonnas;
- 2) omandab oskuse edaspidi võõrkeeli õppida ja oma keeleoskust pidevalt täiendada;
- 3) mõistab eesti kultuuri ja teiste kultuuride erinevusi ja mõtteviiside mitmekesisust ning väärtustab neid;
- 4) tunneb huvi Eesti kultuurielu vastu, huvitub eestikeelsetest kirjandusteostest, teatri- ja filmiloomingust, raadio- ja telesaadetest ning trükimeediast;
- 5) oskab kasutada eakohaseid eestikeelseid teatmeallikaid (nt teatmeteoseid, sõnaraamatuid, Interneti), et leida vajalikku infot ka teistes õppeainetes ja väljaspool õppetööd.

Õpitulemused

8. klassi lõpetaja

- 1) suhtleb eesti keeles igapäevastes suhtlusolukordades nii koolis kui ka väljaspool kooli;
- 2) mõistab kõike olulist endale tuttavatel teemadel;
- 3) oskab kirjeldada kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmäärke ning lühidalt põhjendada ning
- 4) selgitada oma seisukohti ja plaane;
- 5) oskab koostada lihtsat teksti tuttavatel teemadel;
- 6) on omandanud esmased teadmised Eesti kultuuriloost, loeb eestikeelset eakohast kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 7) töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 8) hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning kohandab oma õpistrateegiaid.

KUULAMISEL 8. klassi lõpetaja

- 1) mõistab olulisemat selgest kirjakeelsest jutust ja lühikesest lugudest tuttavatel teemadel, millega puutub igapäevaselt kokku tööl, koolis, vabal ajal jne.
- 2) suudab üldiselt jälgida lühima mõttevahetuse põhipunkte.
- 3) suudab üldjoontes jälgida lühikest lihtsat juttu tuttavatel teemadel, kui kõneldakse üldkeeles ja hääldus on selge.
- 4) mõistab lihtsamat infot, näiteks juhendeid ja juhiseid.
- 5) mõistab raadiouudiste ja lihtsamate salvestiste põhisisu, kui teema on tuttav, jutt suhteliselt aeglane ja selge.

LUGEMISEL 8. klassi lõpetaja

- 1) mõistab lühikesi, lihtsaid tekste tuttavatel teemadel, kui teksti keelekasutus sarnaneb tema igapäevaelus sageli ettetulevaga.
- 2) mõistab tavapäraseid kirju endale tuttavatel teemadel (nt päringuid, tellimusi).
- 3) oskab leida ja mõista asjakohast teavet igapäevatekstides (kirjad, brošüürid ja lühemad dokumendid).
- 4) leiab lihtsas leheloos olulisema, kui teema on tuttav.

- 5) mõistab lihtsas keeles nõudeid (nt ohutusnõudeid).
- 6) oskab oma keelepädevuse ja –kogemuse piires leida ja kasutada lühemate tekstide võtmesõnu ja lühikest lauseid.

RÄÄKIMISEL 8. klassi lõpetaja

- 1) oskab lihtsal viisil kirjeldada ja tutvustada inimesi ning igapäevatoiminguid, tekst moodustub lihtsate sidesõnadega seotud lihtfraasidest ja –lausetest.
- 2) oskab üldsõnaliselt väljendada oma huvivaldkonna teemade piires.
- 3) oskab üksikasjalikult vahendada kogetut, kirjeldada oma tundeid ja reageeringuid.
- 4) oskab jutustada lihtsate lausetega õpitud teemadel.
- 5) oskab lühidalt põhjendada ning selgitada arvamusi, kavatsusi ja toiminguid.
- 6) oskab edastada lihtsaid ettevalmistatud teateid õpitud teemadel. Kõnes on aktsent, kuid kõik on arusaadav.
- 7) oskab lihtsate seostatud lausetega rääkida oma kogemustest ja kavastustest õpitud sõnavara piires.
- 8) tuleb lihtsat keelt kasutades toime enamikus reisiolukordades.
- 9) on võimeline ettevalmistuseta astuma vestlusse, kui kõneaine on tuttav. Oskab avaldada arvamust, anda ja küsida infot igapäevaelu või isiklike asjade kohta (nt perekond, harrastused, töö, reisimine, päevasündmused).
- 10) suudab osaleda lühivestluses, kui kontekst on tuttav ja kõneaine talle huvi pakub.
- 11) oskab reisibüroost tulemuslikult küsida kõike vajalikku, kui tegu on lihtsa üldinfo. Oskab küsida ja juhatada teed.
- 12) oskab teha lihtsamaid oste, sõnastada oma soove ja küsida hinda. Oskab tellida toitu.
- 13) oskab välja otsida ja edastada lihtsat faktiinfot.
- 14) oskab küsida ja järgida üksikasjalikke juhtnõure.
- 15) oskab hankida üksikasjalikku lisateavet.
- 16) võib intervjuul/konsultatsioonil aeg-ajalt ilmutada algatusvõimet (nt vahetada teemat), kuid üldiselt toetub siiski tugevalt küsitlejale.
- 17) oskab ettevalmistatud küsimuste toel teha lihtsat intervjuud. Suudab esitada mõne ettevalmistamata küsimuse.

KIRJUTAMISEL 8. klassi lõpetaja

- 1) oskab kirjutada tuttavatel teemadel seotud tekste. Oskab kasutada piiratud hulgal teksti sidumise võtteid (nt sidesõnad).
- 2) oskab kirjutada lihtsamaid üksikasjalikke kirjeldusi mitmesugustel tuttavatel teemadel.
- 3) oskab lugu lühidalt kirja panna.
- 4) oskab kirjutada väga lühikesi standardvormis ettekandeid, kus esitab tavapärasest faktiteavet või põhjendab toiminguid.
- 5) oskab läbi mõelda, kuidas asja tuuma jm olulist sõnastada, lihtsustades vajaduse korral sõnumit.
- 6) oskab mõistet edasi anda mingi sagedasema ligilähedase tähendusega sõna abil, paludes end parandada.
- 7) oskab emakeelset sõna võõrapärastada, küsides üle, kas temast saadi aru.
- 8) oskab küsida kinnitust kasutatud keelendi õigsuse kohta.
- 9) oskab katkenud vestlust uuesti alustada, kasutades teistsugust taktikat.
- 10) oskab kirjutada lühikesi lihtsaid isiklike kirju, küsides õpetajalt hädavajalikku teavet.
- 11) oskab isiklikus kirjas üsna üksikasjalikult vahendada kogemusi, tundeid ja sündmusi.

- 12) oskab kirjutada sõnumit, mis edastab lihtsat hädavajalikku teavet sõpradele, teenindajatele, õpetajatele jt, kellega ta igapäevaelus kokku puutub; suudab edastada kõige olulisemat.

AUDIOVISUAALSEL TEGEVUSEL 8. klassi lõpetaja

- 1) suudab jälgida paljusid filme, kus pilt ja tegevus süžeed kannavad ning jutt on selge ja keel lihtne.
- 2) suudab haarata tuttavalt teemal telesaate põhisisu, kui jutt on suhteliselt aeglane ja selge.

KEELETEADMISED

8. klassi lõpetaja:

- 1) oskab keelt piisavalt, et väljenduda igapäevateemadel (perekond, huvialad, töö, reisimine, päevasündmused), kuigi jutus võib ette tulla takerdusi ja kaudset väljendust. Piiratud sõnavara võib põhjustada kordamist või ka sõnastusraskusi.
- 2) sõnavara on küllaldane, et tulla toime igapäevaste tuttavate toimingutega.
- 3) valdab sõnavara õpitud igapäevateemadel.
- 4) oskab tavaolukorras üsna õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle.
- 5) hääldus on selge ja arusaadav, kuigi vestluspartnerid peavad aeg-ajalt paluma arusaamatuid kohti korrata.
- 6) oskab kirjutada lühikesi lauseid igapäevastel teemadel.
- 7) oskab alustada, jätkata ja lõpetada lihtsat silmast silma vestlust, kui kõneaine on talle tuttav või huvipakkuv.
- 8) oskab jutustada ja kirjeldada lausetega seotud sidesõnadega.
- 9) oskab arusaadavalt väljenduda, kuigi pikema kõnelõigu korral teeb sageli pause, et otsida sõnu ja grammatilisi vorme või korrigeerida sõnastust.

Õppesisu

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad

Mina ja teised: inimestevahelised suhted, kultuurispetsiifilised käitumismaneerid ja oskus nendega arvestada.

Kodu ja lähiümbrus: kodukoha vaatamisväärsused ja nende tutvustamine; kodu ja lähiümbruse korrashoid; peretraditsioonid.

Eesti: Eesti vaatamisväärsused. Tallinna, Tartu, Pärnu vaatamisväärsused.

Riigipühad ja riiklikud tähtpäevad, rahvakalendri tähtpäevad;

Igapäevaelu. Õppimine ja töö: erinevad tervislikku eluviisi tagavad tegevused (sport, puhkus, reisid jmt); huvirühmad koolis. Suhtlemine reisibüroos, raamatukogus. Suhtlemine telefonitsi. Tee küsimine ja juhatamine.

Vaba aeg: ettevalmistus reisiks ja reisimise viisid; vaba aja veetmise viisid. Kooliväline tegevus; huvid; laagrid; lugemiseelistused; perepuhkus; aastaajad ja puhkus. Reisikuulutused, nende arutamine, koostamine.

Keeleteadmised

- 1) Tegusõna pööramine lihtminevikus ja täisminevikus; i-minevik; tegusõnaühendite pööramine, umbisikuline tegumood, ma- ja da-infinitiivi kasutamine, -nud-vormi moodustamine ja kasutamine, käskiva kõneviisi vormide kasutamine, tingiva kõneviisi kasutamine.
- 2) Omadussõnade võrdlusastmed, nende käänamine. Omadussõna ühildumine nimisõnaga, liitsõnad.
- 3) Mitmuse käänded : mitmuse moodustamine, mitmuse osastav, i-mitmus, i-ülivõrre.
- 4) Käändsõnad erinevates käänetes, ainsuse või mitmuse osastavat nõudvad sõnad.
- 5) Ees- ja tagasõnade kasutamine.
- 6) Kohanimede õigekiri, nende sise-ja väliskohakäänded, täiendina esinevate kohanime õigekiri. Suur ja väike algustäht kohanime ja perioodikaväljaannete kirjutamisel
- 7) Pühade, tähtpäevade, kuude, nädalapäevade õigekiri.

Klassi ja kooliväline tegevus õppeaines

Õppeaine teemade käsitlemise raames võib läbi viia õppetunnid looduses; õppereisid Eesti linnadesse, puhkekeskustesse; näituse, teatri, kino, spordi ja muude taoliste ürituste külastamine. Õppeekskursioonid ametiasutustesse, kohtumine erinevate elukutsete esindajatega.

9. klass

5 nädalatundi

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

9. klassis eesti keele kui teise keele õpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) õpilane omandab eesti keele oskuse tasemel, mis võimaldab iseseisvalt toimida eestikeelses keskkonnas ning jätkata õpinguid eesti keeles;
- 2) õpilane omandab oskuse edaspidi võõrkeeli õppida ja oma keeleoskust pidevalt täiendada;
- 3) õpilane mõistab eesti kultuuri ja teiste kultuuride erinevusi ja mõtteviiside mitmekesisust ning väärtustab neid;
- 4) õpilane tunneb huvi Eesti kultuurielu vastu, huvitub eestikeelsetest kirjandusteostest, teatri- ja filmiloomingust, raadio- ja teleasaadetest ning trükimeediast;
- 5) õpilane oskab kasutada eakohaseid eestikeelseid teatmeallikaid (nt teatmeteoseid, sõnaraamatuid, interneti), et leida vajalikku infot ka teistes õppeainetes ja väljaspool õppetööd.

Õpitulemused

9. klassi lõpetaja

- 1) suhtleb eesti keeles igapäevastes suhtlusolukordades nii koolis kui ka väljaspool kooli;
- 2) mõistab kõike olulist endale tuttavatel teemadel;
- 3) kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning põhjendab ning selgitab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
- 4) koostab lihtsat teksti tuttavatel teemadel;
- 5) on omandanud esmased teadmised Eesti kultuuriloost, loeb eestikeelset eakohast kirjandust, vaatab filme ja teleasaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 6) töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 7) hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning kohandab oma õpistrateegiaid.

Osaoskuste õpitulemused

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
rahuldav õpitulemus	B1.1	B1.1	B1.1	B1.1
hea õpitulemus	B1.2	B1.2	B1.2	B1.2
väga hea õpitulemus	B2.1	B2.1	B2.1	B2.1

Õppesisu

I ja II kooliastmes alustatud alateemad jätkuvad osaoskuste arengu põhjal.

Neile lisanduvad järgmised alateemad:

MINA JA TEISED

Võimed (inimeste tugevad ja nõrgad küljed, anded, võimete arendamine, õpioskused ja -harjumused); inimestevahelised suhted (sõprus, armastus, positiivsete ja negatiivsete tunnete väljendamine, koostöö, heategevus, sallivus); virtuaalne suhtlemine (eelised ja puudused; suhtluskeskkonnad- ja suhtlusportaalid, foorumid, MSN ja e-post jmt).

KODU JA LÄHIÜMBRUS

Kodu ja lähiümbruse korrashoid (korteris sisustus, koduümbrus, peretraditsioonid); käitumine koduümbruses ja looduses, keskkonnasäästlikkus, turvalisus (info turvameetmetest ja ohutusest, toimingud ja seletused hädaohu puhul)

EESTI

Eesti geograafiline kaart, haldusjaotus, looduskaitse, Eesti vaatamisväärsused (Eesti ja Tallinna vaatamisväärsused, Eesti haldusjaotus, looduskaitse Eestis, ohustatud taime-, looma- ja linnuliigid, ilm erinevatel aastaaegadel, riigipühade ja riiklikude tähtpäevade kombed ja tavad)

RIIGID JA NENDE KULTUUR

Maailmajaod, maailma riigid, nende looduslik ja kultuuriline eripära (riikide nimetused ja nende pealinnad, eri riikide põhirahvuste keeled, vaatamisväärsused, looduskaunid kohad ja loodusnähtused)

IGAPÄEVAELU. ÕPPIMINE JA TÖÖ

Tervislik eluviis, raha, hädaolukorrad, arstiabi, edasiõppimine, huvirühmad koolis, meedia ja reklaam (tervislik eluviis ja oma seisukoha põhjendamine, suhtlemine abiteenustega hädaolukorras, edasiõppimise võimalused ja plaanid, kooli huviringide tegevused, arvamus reklaami kohta, elulookirjeldus ja avaldus)

VABA AEG

Ettevalmistus reisiks ja reisimise viisid, teistesse maadesse vaba aja veetmise viisid (reisi valiku põhjendamine, suhtlemine reisibüroos, oma ja sõprade vaba aja veetmise võimalused, spordiüritused oma kodukohas, eesti tuntumad sportlased)

Klassiväline tegevus

- 1) esitlused, uurimused ja muud tööd, mille sooritamiseks kasutatakse nüüdisaegseid tehnoloogiaid;
- 2) osalemine Kultuuriosakonna, Haridus- ja Teadusministeeriumi või muu asutuse poolt välja kuulutatud loovööde konkurssidel;
- 3) osalemine eesti keele olümpiaadidel nii linna kui ka riigi tasandil;
- 4) osalemine kooliüritustel (nt eesti keele ainenädalas, konkurssidel, temaatilistel üritustel).

Allikas:

<http://www.narvakl.edu.ee/et/text/eesti-keel-teise-keelena-eesti-keel-eesti-kirjandus-324/>

